

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unora acte legislative**

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/prounerii	Decizia Ministerului Justiției
1.	Procuratura Generală	<p>1. La art. 1, pct. 3 sintagma din alin. (1/1) art. 92 Cod penal „liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen” de înlocuit cu sintagma „înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă”.</p> <p>2. La art. 1 alin. (2) al art. 92 Cod penal, lit. b) urmează a fi exclusă, deoarece art. 92 alin. (1) din CP reglementează procedura înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu închisoarea cu o pedeapsă mai blândă, doar în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave și nu în cazul celor grave.</p> <p>La art. 36 art. III în alin. (3) art. 232, cod de executare, după cuvintele „sesizează procurorul” de introdus cuvintele „”imediat sau”..</p> <p>3. La art. 242/1 pct. 5) cod de executare. După cuvintele „telefoane mobile” de introdus sintagma „sau alte obiecte cu acces la internet”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Termenul de „imediat” este un termen care poate crea interpretări diferite în momentul aplicării normei respective. Determinarea precisă și concretă (24 ore) a termenului depunerii sesizării va crea o claritate a interpretării normei.</p> <p>Se acceptă.</p>
2.	Centrul Pentru Drepturile omului din Moldova	<p>Codul Penal.</p> <p>1. Referitor la propunerile de completare a art. 91 alin. 6/2, nu sistinem redacția punctelor a) s-a automutilat și b) a avut cazuri de tentativă de suicid, care în opinia noastră nu sunt suficient justificate și raportate la obligațiunea pozitivă ce derivă din prevederile art. 24 din Constituția RM. Or, aceste situații ar putea fi provocate ca urmare a unor acțiuni ale administrației sau organelor de drept, aceste acțiuni constituind o formă de exprimare a protestului. Totodată comportamentul suicidatului poate fi un mod de evitare a unor lucruri înspăimântătoare de ex. Durere, sau un alt episod de depresie: comunicare mesajelor importante într-un mod în care să</p>	<p>Nu se acceptă. Modificările propuse au ca scop motivarea deținuților de a nu recurge la acțiuni de automutilare și suicid și derivă din obligația pozitivă a statului de a proteja viața persoanelor deținute și îndatorirea autorităților de resort de a-i proteja pe condamnați.</p> <p>Statul are o dublă obligație, de a proteja viața și cea de a împiedica eventualele atingeri aduse acestuia.</p>

nu fie ignorat. Conform informației pe perioada a primelor 4 luni a anului 2013 au fost înregistrate 57 de automutilări și 2 tentative de suicid în penitenciare pe următoarele motive:

- nu sunt de acord cu condițiile de detenție;
- nu sunt de acord cu regimul de detenție;
- nu sunt de acord cu măsurile întreprinse de administrație;
- nu sunt de acord cu transferul în alt penitenciar;
- nu sunt de acord cu hotărârea instanței de judecată – 2 tentative de suicid.

Instanța curipeană a decis în mod constant obligația pozitivă a statelor contractante de a proteje viața persoanelor deținute și îndatorirea autorităților de resort de a acorda asistență medicală persoanelor cu antecedente sinucigăse și automutilare, mai mult ca atât autoritățile au îndatorirea să-l proteje. Autoritățile penitenciare trebuie să-și îndeplinească acea îndatorire cu respectarea drepturilor individuale ale persoanelor aflate în detenție, astfel ca acestea sunt obligate să adopte măsuri generale de precauție pentru a diminua riscurile de automutilare și tentativele de suicidare, fără a împiedica asupra autonomiei individuale sau de a leza în anumite drepturi.

Deși modificările propuse urmăresc un scop nobil de a motiva deținuții pentru a nu recurge la acțiuni de autovătămare, suntem de părerea că completările propuse nu sunt raportate la realitățile Republicii Moldova și nu sunt proporționale cu scopul urmărit.

2. Referitor la modificările propuse la art. 92 alin. 1/1, nu susținem completarea cu sintagmele “să dispună de loc de trai sau domiciliu, de careva ocupație care să asigure un venit pentru garantarea unor condiții decente de trai”. Având în vedere situația social-economică actuală dificilă, rata șomajului, considerăm irelevant impunerea acestor condiții condamnatului, în condițiile în care Statul nu asigură respectarea unui trai decent tutoree persoanelor, cu atât mai mult este dificil pentru persoanele aflate în detenție să-și asigure un loc de trai, un loc de muncă și respectiv un

Nu se acceptă. Art. 282 din Codul de executare, reglementează obligațiile administrației locului de detenție la pregătirea de eliberare a condamnatului. Prin normele articolului respectiv, statul a stabilit **garanții** condamnanților la eliberarea din locurile de detenție, una din aceste garanții fiind posibilitatea încadrării în **câmpul muncii a condamnatului** încă din momentul aflării

	<p>traie decent</p> <p>Codul de executare.</p> <p>3. Referitor la art. 176/2 din proiect, propunem de a fi exclus pe motiv că dublează norma juridică prevăzută de art. 3 din Codul de executare.</p> <p>4. Referitor la art. 190 alin. 2/1 din proiect nu este clar care va fi statutul “angajamentului” instituit prin lege.</p> <p>5. Referitor, la alin. 5 al art. 190 propunem excluderea sintagmei “dar nu mai mult de 12 ore pe zi”, deoarece este absurdă, în proiectul dar este concret indicat <i>pînă la 8 ore pe zi</i>, conform Codului Muncii.</p> <p>6. Referitor la art. 213 alin. 3 din Codul de executare propunem de a fi păstrată durata de 3 zile pentru întrevederile de lungă durată. Potrivit normelor CPT este foarte important pentru deținut să păstreze contacte rezonabil de bune cu lumea exterioară.</p> <p>7. La fel urmează a fi detaliate cazurile excepționale de acordare a întrevederilor de lungă durată cu altă persoană pentru a nu permite abuzuri din partea Șefului Instituțiilor Penitenciare și pentru a evita unele neclarități la acest subiect.</p>	<p>acestui în detenție. Or, pentru respectarea garanției (dreptului) în cauză este necesar de a întruni anumite condiții ce vor contribui la respectarea dreptului condamnatului (loc de trai sau domiciliu).</p> <p>Identificarea prin locul de trai sau domiciliu va contribui și la monitorizarea condamnatului, de către alte autorități, cum ar fi de exemplu Oficiul central de probațiune, care prin atribuțiile sale i-a fost delegat acest drept.</p> <p>Nu se acceptă Din aceleași considerentele expuse la pct. 3 al prezentei sinteze.</p> <p>Se acceptă parțial. Statutul juridic al angajamentului va fi stabilit prin acte normative de subordonare.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial. Alin. (1) al art. 213 din Codul de executare prevede expres că, întrevederi de scurtă și de lungă durată, care se acordă în modul și în condițiile stabilite atât de codul de executare cât și de Statutul executării pedepsei de către condamnați.</p> <p>Prin urmare, detaliera situațiilor excepționale de acordare a întrevederilor va fi</p>
--	--	---

		<p>Totodată salutăm și aprobăm capitolul XXIII din cod ce prevede modalitatea executării pedepsei detențiune pe viață.</p> <p>Codul contravențional.</p> <p>8. Art. 37 alin. 2 se substiruit cuvîntul “condamnatului” cu “contravenientului”, probabil ține de o eroare tehnică.</p>	<p>expusă în Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea guvernului nr. 923 din 23.12.1994.</p> <p>Se acceptă.</p>
3.	<p>ONG Promo Lex</p>	<p>1. Propunem excluderea art.167¹ și 167² privitor la interzicerea torturii și discriminării sau după caz completarea articolelor 3 și 5 a Codului de executare.</p> <p>Prin proiect se propune completarea principiilor speciale ale legislației execuțional-penale (vizând doar persoanele condamnate la detenție) cu două principii noi: dreptului de a nu fi supus torturii și discriminării.</p> <p>Din punctul nostru de vedere nu este necesar să fie reiterate principii noi odată ce ele deja sunt specificate în partea generală a Codului de executare. Este vorba de principiile egalității și umanismului stipulate în art.3 și 5 a Codului de executare. Mai mult ca atât pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Astfel de fapte ar putea duce la atragerea răspunderii conform prevederilor art.166¹ Cod penal.</p> <p>După caz, dacă se insistă pe specificarea exactă privind neadmiterea torturii și discriminării, pot fi completate articolele 3 și 5 din Codul de executare care să fie aplicate aceste principii nu doar persoanelor condamnate la pedeapsa cu închisoarea ci tuturor, fiind în discuție niște principii generale.</p> <p>2. Propunem păstrarea redacției actuale a alin.1 art. 211 Cod executare, privind dreptul nelimitat de a primi colete alimentare de către deținuți.</p> <p>Potrivit propunerilor înaintate de autori, se intenționează</p>	<p>Nu se acceptă. Codul de executare este structurat în două Cărți. Cartea întâii și respectiv, art. 3 și 5 se referă la executate hotărîrilor cu caracter civil. Or, modificările propuse se referă la Cartea a doua ce țin de executarea hotărîrilor ci caracter penal.</p> <p>Nu se acceptă. Norma în cauză nu limitează dreptul condamnatului de a primi colete cu produse alimentare, ea stabilește restricții dar nu limitări. Restricția este introdusă în</p>

limitarea dreptului condamnaților de a primi colete cu produse alimentare, de la nelimitat la câte un pachet pe săptămână. Din punctul nostru de vedere odată ce se dorește limitarea unor drepturi, ele trebuie argumentate. În context, nota informativă nu oferă careva explicații referitor la temeiurile în baza cărora se admite limitarea drepturilor.

Mai mult, reieșind din situația actuală a penitenciarelor și respectiv finanțării acestora, în special în domeniul alimentării deținuților nu se observă rezonabilitatea propunerii, ori dacă deținuții au posibilitatea să primească de la rude pachete alimentare nelimitat pentru ce să admitem o limitare?

3. Propunem păstrarea termenelor minime și maxime prevăzute în redacția actuală a alin.3 art.213 conform cărora întreprinderea de lungă durată durează de la 12 ore la 3 zile.

Considerăm că cele expuse la punctul de mai sus sunt valabile și pentru acest subiect. Nu este oferită nici o argumentare logică pentru a limita drepturile condamnaților privind termenul minim a întreprinderii pe termen lung de la 12 ore la 4 ore și corespunzător a termenului maxim de la 3 zile la 2 zile. Necesitatea întreprinderilor constă în opinia noastră de a permite socializarea condamnaților, în speță cu membrii familiei, ori micșorarea duratei acestora în opinia noastră un va avea un impact pozitiv asupra condamnaților.

4. Propunem păstrarea prevederilor minime prevăzute în redacția actuală a alin.4 art.213 conform cărora întreprinderea scurtă și lungă durată sunt de cel puțin una pe lună și corespunzător cel puțin 4 pe an.

Considerăm că cele expuse la punctele de mai sus sunt valabile și pentru acest subiect. Nu este oferită nici o argumentare logică pentru a limita drepturile condamnaților la întreprinderi cu lumea exterioară. În special un este clar argumentul privind limitarea întreprinderilor de lungă durată, odată ce cheltuielile pentru acestea sunt practic suportate de către condamnați sau rude. În

scopul respectării condițiilor de detenție impuse de actele normative în domeniu

Se acceptă. Norma respectivă a fost redactată.

Nu se acceptă. Redacția alin. 4 al art. 213 din proiect este expusă în scopul disciplinării și respectării de către conamnați a regimului de detenție. Astfel, nu se va acorda condamnatului sancționat cu izolare disciplinară, pentru că este prevăzut de art. 247 alin. (10), respectiv nu vor fi acordate nici celor căror s-a aplicat sancțiunea „suspendarea dreptului la întreprinderi” și „transfer la regim inițial”, precum și condamnaților la detențiune pe viață aflați în

opinia noastră excluderea sintagmei “cel puțin” una pe lună sau pe trimestru este o limitare a numărului de întrevederi și un se va răsfrînge pozitiv asupra socializării condamnaților.

5. Propunem precizarea termenului neîntârziat și „din raza amplasării penitenciarului” propus spre modificare în textul alin.3 art.231 Cod executare.

Potrivit normelor legale actuale, condamnații bolnavi care au nevoie de tratament medical specializat urmează a fi transferați neîntârziat în instituțiile medicale specializate după caz ale Departamentului instituțiilor penitenciare sau în spitalele Ministerului Sănătății. Potrivit propunerii autorilor se sugerează precizarea teritoriului unde poate fi transportat și anume în unitățile medicale aflate în raza amplasării penitenciarului.

Cu toate acestea potrivit Promo-LEX este necesar de precizat foarte exact și de identificat în timp termenul deja utilizat „neîntârziat” care este foarte vag. Cu titlu de propunere se poate înlocui cuvântul „neîntârziat” cu fraza „fixat în cartea medicală a condamnatului de către medicul penitenciarului”.

În al doilea rând, cu titlu de propunere recomandăm înlocuirea frazei „în raza amplasării penitenciarului” cu fraza „din raza unității administrativ teritoriale de nivelul II unde este amplasat penitenciarul iar în cazuri excepționale alte spitale ale Ministerului Sănătății”. În acest fel, se determină mai clar în ce unitate medicală urmează a transferat de regulă condamnatul pentru consultații medicale, mai mult oferă și posibilitatea de a fi tratat în afara instituției din unitatea administrativ-teritorială unde este amplasat penitenciarul, în cazul în care asistența medicală specializată nu poate fi acordată în spitalul unității administrativ-teritoriale de nivelul II unde este amplasat penitenciarul.

6. Propunem păstrarea prevederilor minime prevăzute în redacția actuală a art.253 alin.2 lit a) conform cărora condamnații minori pot beneficia de întrevederi de scurtă durată cel puțin o dată în lună și de întrevederi de lungă durată

regim inițial.

Se acceptă parțial. După cuvântul „neîntârziat” s-a completat cu cuvintele „sau fixat în fișa medicală a condamnatului de către medicul penitenciarului”.

Termenul de „în raza amplasării penitenciarului” deja definește în mod tacit faptul că, transferarea condamnatului va fi efectuată în raza administrativ teritorială a penitenciarului respectiv.

Nu se acceptă. Din aceleași considerente expuse mai sus (vezi decizia Ministerului Justiției la alin. 4, art 213).

Mai mult ca atât, Centrul pentru Drepturilor

		<p>cel puțin o dată în trimestru.</p> <p>Potrivit propunerilor se dorește limitarea dreptului condamnaților minori de a beneficia de mai multe întreveneri pe termen scurt și termen lung. Din punctul nostru de vedere odată ce se dorește limitarea unor drepturi, în special ale deținuților minori, ele trebuie temeinic argumentate. În context, nota informativă nu oferă careva explicații referitor la temeiurile în baza cărora se admite limitarea. În opinia noastră limitarea dreptului nu va influența pozitiv socializarea condamnaților.</p> <p>7. Solicităm autorilor să ia în considerație opinia Promo-LEX, iar despre rezultatele analizei acestor puncte de vedere să fim informați în conformitate cu prevederile art.8 al Legii privind transparența în procesul decizional.</p>	<p>Omului nu au făcut obiecții la norma în cauză.</p> <p>Se acceptă. Proiectul de lege, precum și sinteza obiecțiilor și propunerilor va fi plasată pe site-ul oficial al Ministerului Justiției la compartimentul <i>Transparența decizională</i>.</p>
4.	Consiliul Superior al Magistraturii	Lipsă de obiecții și propuneri	
5.	Curtea Supremă de Justiție	Lipsă de obiecții și propuneri	
6.	Ministerul Sănătății	Lipsă de obiecții și propuneri	

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității
proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/propunerii	Decizia Ministerului Justiției
1.	Centrul Național Anticorupție	<p>1. Art. I – propunerea de modificare a art. 91 Cod penal. În varianta actuală a alin. (1) al art. 91 se menționează că de dreptul de a beneficia de aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen se bucură persoanele care execută pedeapsa cu închisoare întrunind anumite condiții. Una din aceste condiții, pe care o atestăm, este și repararea integrală a daunelor cauzate de infracțiunea pentru care este condamnată persoana, precum și restituirea pagubelor și cheltuielilor suportate de către instituțiile penitenciare pentru faptele imputabile ei. În schimb, la propunerea de completare a art. 91 cu alin. 6 cu indice 2 se face referire la cazurile când persoana condamnată nu poate să beneficieze de dreptul de liberare condiționată de pedeapsă înainte de termen. Astfel, liberarea condiționată nu se aplică condamnatului care în timpul detenției a deteriorat bunurile statului. Această normă urmează a fi corelată cu prevederile mai sus-menționate care se referă la „restituirea pagubelor și cheltuielilor suportate de către instituțiile penitenciare pentru faptele imputabile lor”. Rezultă că condamnatul va putea solicita achitarea pagubelor, însă, acesta va putea primi refuz din partea organului care are dreptul de a propune instanței de judecată deciderea aplicării liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen.</p> <p><i>Recomandarea: În opinia noastră, norma este una conflictuală și va permite interpretarea preferată, în dependență de caz și de interes. Astfel, este nevoie de modificarea acesteia în vederea uniformizării normelor.</i></p> <p>2. Art. III alin. 8 – propunerea de modificare a art. 196 Cod de executare. Norma statuată la alin. 2 al art. 196 se propune în următoarea redacție: „La stabilirea penitenciarului se va avea în vedere ca penitenciarul să fie situat, pe cât e posibil, mai aproape de localitatea de domiciliu sau reședință sau altă localitate solicitată în scris de condamnat”. Sintagma „sau altă localitate solicitată de condamnat” instituie dreptul acestuia de a pretinde, la dorința sa, executarea</p>	<p>Se acceptă. Din alineatul alin. 6 cu indice 2 litera c) a fost exclusă.</p> <p>Se acceptă parțial. Prin însăși sintagma „se va avea în vedere” se subînțelege obligativitatea stabilirii penitenciarului condamnatului cât mai aproape de localitatea de domiciliu sau reședință a acestuia.</p> <p>Modalitatea și procedura de stabilire a penitenciarului va fi reglementată în</p>

pedepsei într-un penitenciar. Norma, totuși, nu conține procedurile care urmează să fie întreprinse în vederea exercitării efective a dreptului instituit prin lege. Astfel, nu este clar cum are loc înștiințarea refuzului din partea organului competent în cazul în care nu se acceptă cererea condamnatului de stabilire a penitenciarului și care sunt acțiunile în drept ale condamnatului în aceste cazuri. Menționăm toate acestea, deoarece vor exista cazuri când condamnatul va solicita un penitenciar, iar acestuia i se va refuza cerere fără a i se aduce la cunoștință motivele refuzului.

Recomandarea: *Odată ce autorul consimte necesitatea instituirii acestui drept al condamnatului de solicitare a stabilirii penitenciarului la dorință, prin înaintarea cererii în acest sens, autorul urmează să completeze norma cu prevederi care ar permite exercitarea efectivă și transparentă a dreptului său.*

3. Art. III alin. 9 din proiect.

Se propune o nouă redacție a normei statuate la alin. (1) al art. 198. Însă, după o analiză atentă vom constata că utilizarea sintagmei „pot fi lăsate cu acordul lor scris și la decizia șefului izolatorului de urmărire penală” oferă un caracter discreționar normei prin interpretarea diferită, de la caz la caz, a acesteia. Astfel, „decizia șefului izolatorului” este una crucială, în condițiile în care nu sunt stabilite expres cazurile când condamnatul este în drept de a i se aplica norma respectivă. Mai mult decât atât, prin utilizarea sintagmei „iar în cazuri excepționale” normei i se oferă în totalmente un caracter confuz, prin acordarea stabilirii la discreție a acestor cazuri din partea șefului izolatorului de urmărire penală.

Recomandarea: *Prin urmare, utilizarea în contextul normei a acestor sintagme va crea posibilități pentru activități cu potențial de risc ce vizează posibila implicare a șefului izolatorului de urmărire penală în acțiuni dubioase coruptibile în vederea stabilirii „cazurilor excepționale”, precum și luării deciziei de lăsare a condamnatului în izolatorul respectiv pentru ispășirea unei perioade din pedeapsa închisorii la propria discreție. Normele urmează să fie reanalizate și modificate.*

4. Art. III alin. 20 din proiect.

Se propune o nouă redacție a normelor statuate la alineatele (2), (3), (4) ale art. 213 din Codul de executare –

În redacția propusă se utilizează sintagma „iar în cazuri excepționale” fără a se face vreo referire la modalitatea de constatare a

Statutul executării pedepsei de către condamnați

Se acceptă. Norma a fost redactată.

Se acceptă. Cuvintele „poate” și „care a existat anterior începutului termenului de executare a pedepsei” au fost excluse, iar cuvintele „în cazuri excepționale” au fost substituite cu cuvintele „iar în cazurile

unui caz ca fiind „excepțional”. Totodată, din normă nu reiese cine este în drept de a califica un astfel de caz și dacă, în asemenea condiții, nu va fi restrâns dreptul condamnatului de a avea întrunire cu o persoană alta decât soțul/soția sau rudă apropiată. Utilizarea acestei sintagme va constitui o barieră de ordin legislativ în scopul implementării uniforme a normei legale fără a lăsa loc de interpretări discreționare. Aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare, în aceste condiții, va putea fi obținută condiționat. Există riscul ca persoana oficială să pretindă anumite favoruri în schimbul oferii acceptului. În altă ordine de idei, constatăm că se utilizează și sintagmele „poate aproba” și „care a existat anterior începutului termenului de executare a pedepsei” – alin. 4 cu indice 1 al art. 213 propus prin proiect, care acordă normei un caracter confuz. Menționăm aceasta

deoarece, nu este clar considerentul din care autorul propune utilizarea sintagmelor respective în normă. În opinia noastră, condamnații, conform reglementărilor internaționale, au dreptul de a se căsători și în instituțiile penitenciare, administrațiile oferindu-le, în acest sens, sprijinul necesar în vederea îndeplinirii formalităților legale. În aceste condiții, va rezulta o căsătorie valabilă care poate fi dovedită cu certificat de căsătorie, iar condamnatul va putea solicita exercitarea dreptului la întreveneri de lungă durată cu persoana căsătorită.

Recomandarea: Norma urmează să fie analizată în scopul excluderii riscului de a leza condamnatul în vederea exercitării dreptului de a se căsători în penitenciar și de a cere întreveneri de lungă durată. Astfel, sintagma „care a existat anterior începutului termenului de executare a pedepsei” urmează să fie modificată sau exclusă, deoarece persoana care a încheiat căsătoria înainte de a fi condamnat sau în timpul ispășirii pedepsei închisorii are aceleași drepturi egale rezultate din instituția „căsătoriei”, doar cu unele restricții stabilite de lege pentru persoanele condamnate. Astfel, persoanele căsătorite fie în afara penitenciarului, fie în penitenciar au egalitate deplină și efectivă de drepturi fiind în aceeași situație juridică. Totodată, autorul urmează să evite utilizarea sintagmei „în cazuri excepționale” din conținutul normelor statuate la art. 213 din Codul de executare prin stabilirea expresă a acestor cazuri în vederea eliminării caracterului difuz al prevederilor.

5. Art. III alin. 24 din proiectul legii – Se propune modificarea art. 217 din Codul de executare.

Alin. (1) al art. 217 face referire la acordarea dreptului

prevăzute de Statutul executării pedepsei de către condamnat”. Or, prin Statutul executării pedepsei de către condamna vor fi instituite acele cazuri excepționale.

Se acceptă. Norma a fost redactată.

condamnatului care execută pedeapsa închisorii în regim comun sau de resocializare sau care este lăsat să efectueze lucrări de deservire gospodărească în izolatorul de urmărire penală, la deplasarea de scurtă durată în afara penitenciarului, ținând cont de recomandările psihologului. Totuși, condamnatul „poate beneficia de acest drept cu aprobarea scrisă a șefului instituției penitenciare”. În opinia noastră, odată ce condamnatul întrunește anumite cerințe legale, acesta urmează să exercite dreptul nestingherit și, doar în cazuri speciale, prestabilite, acest drept poate fi limitat. Astfel, analizând norma constatăm că aceasta nu este destul de explicită în ceea ce privește modalitatea de exercitare a dreptului de către condamnat. Or, chiar dacă condamnatul se încadrează în dispoziția normei alin. (1) al art. 217, totuși, acesta poate fi limitat în exercitarea dreptului de către șeful instituției penitenciare.

Recomandarea: Utilizarea sintagmei „poate beneficia de acest drept” este improprie normei statuate la alin. (1) al art. 217 și creează posibilitatea interpretării discreționare a acesteia. Propunem autorului revizuirea normei respective prin redarea acesteia de o așa manieră din care ar rezulta acordarea unui drept condamnatului și nu condiționarea acestui drept de discreția/voința șefului instituției penitenciare.

6. Art. III alin. (28) din proiect – Se propune completarea Codului de executare cu o normă nouă – Percheziția condamnaților – art. 221 cu indice 1

Norma face referire la modalitatea de efectuare a percheziției condamnaților. Nu negăm necesitatea unei asemenea norme, însă, aceasta urmează a fi analizată din punct de vedere al periodicității și al numărului de controale desfășurate. Examinarea prevederii statuate la art. 221 cu indice (1) în coroborare cu alin. 48 din proiect (propunerea de completare cu art. 242 cu indice 1 a Codului de executare) duce la ideea că aceste controale pot fi desfășurate de nenumărate ori. Utilizarea sintagmei „ori de câte ori este necesar” conferă normei un asemenea caracter. Totuși, considerăm că norma urmează să fie redată în așa fel încât să fie posibil prevenirea acțiunilor care pot avea ca obiect sau avea ca efect restrângerea unor drepturi ale condamnaților, precum și prevenirea acțiunilor cu caracter discreționar și abuziv din partea colaboratorilor instituțiilor penitenciare care vor efectua controlul la propria discreție fără a justifica în vreun fel necesitatea desfășurării acestuia. Numărul și periodicitatea controalelor care sunt desfășurate pe parcursul detenției urmează să fie justificate și doar controalele

Nu se acceptă. Alineatul (9) al articolului 221¹ din proiectul de lege prevede expres că, „Felurile, modalitățile de efectuare, asigurarea tehnico-materială necesară efectuării percheziției, precum și documentele ce se întocmesc cu acest prilej se stabilesc prin Regulament, aprobat prin ordinul Ministrului Justiției și prevăzut la art. 223¹ alin. (2) din prezentul cod.”. Or, prin Regulamentul în cauză se vor institui prevederi referitoare la periodicitatea efectuării perchezițiilor.

efectuate la intrare/ieșire din penitenciar se vor efectua de fiecare dată.

Recomandarea: În vederea eliminării caracterului ambiguu al normelor propunem autorului de a analiza oportunitatea includerii în proiect a normei care să prevadă că pe parcursul detenției orice percheziție este efectuată cu înaintarea motivelor care au stat la baza acesteia. Obligarea condamnatului la supunerea percheziției la intrarea în și la ieșirea din penitenciar nu este necesar de a fi motivată. A se examina, totodată, dacă toate aceste acțiuni de efectuare a perchezițiilor vor putea fi contestate de către condamnat în cazul în care consideră că sunt abuzive și nefondate. Astfel, se vor evita apariția abuzurilor din partea instituției penitenciarului în desfășurarea controalelor/perchezițiilor nelegitime și totodată și excesive.

7. Art. III alin. 52 din proiectul legii – Se propune o nouă redacție a art. 246 din Codul de executare – „Sancțiunile disciplinare aplicate condamnaților”

Alin. (5) prevede că în cazul în care condamnatul a comis pentru prima dată o abatere disciplinară ușoară, șeful penitenciarului, în scopuri de profilaxie, poate decide cu o limitare la o convorbire educativă. Sintagma „poate decide la o comunicare” acordă normei un caracter discreționar. Astfel, remarcăm faptul că norma va lăsa la discreția șefului penitenciarului stabilirea acestei convorbiri educative. În această situație există riscul ca în cazuri similare de comportament al condamnaților să fie luate decizii diferite, abuzându-se de norma respectivă care lasă loc de interpretări ambigue. Generalizând, notăm că condamnații se află „pe picior de egalitate” în cazul comiterii pentru prima dată a unei abateri disciplinare ușoare. Autorul, dacă consimte necesitatea instituirii unei convorbiri educative în cazul în care condamnatul comite o abatere disciplinară ușoară pentru prima dată, urmează să excludă acordarea dreptului de decizie șefului penitenciarului. În acest sens, sintagma „poate decide” urmează să fie exclusă din normă. Dacă e să raportăm norma de la alin. (5) al art. 246 la alin. (1) lit. a) și la art. 247 alin. (5) din Cod vom constata următoarele. Dacă există o abatere disciplinară, aceasta, în conformitate cu art. 247 alin. (5) i se comunică condamnatului – „condamnatul este informat, contra semnătură, despre încălcarea care i se incumbă și are dreptul de a da explicații în apărarea sa”. De aici rezultă că și în situația prevăzută la alin. 5 al art. 246 urmează să i se comunice condamnatului abaterea disciplinară de categorie ușoară. Totodată, însă, convorbirea

Se acceptă. Norma a fost redactată.

educativă nu reprezintă în sine o sancțiune disciplinară. Aici, în opinia noastră, este nevoie de o delimitare a acestui aspect. Adică, deși nu reprezintă o sancțiune – convorbirea educativă, totuși, abaterea disciplinară urmează să fie comunicată condamnatului în conformitate cu art. 247 alin. (5) din Cod.

Recomandarea: Autorul urmează să analizeze aspectele expuse supra și să opereze modificările de rigoare în proiectul legii.

8. Oportunitatea elaborării proiectului a fost dictată de existența neconcordanțelor în actele legislative propuse spre modificare în raport cu reglementările internaționale în domeniu. Obiectivul urmărit prin promovarea proiectului este crearea unui sistem instituțional și juridic în domeniile reglementate racordate la actele juridice comunitare. Proiectul conține norme de amendare a Codului penal, a Codului de procedură penală, a Codului contravențional și a Codului de executare. Cele mai multe propuneri „de lege ferenda” fac referire la Codul de executare, norme care, odată implementate, vor institui un mecanism unitar și coerent de aplicare a legislației execuțional-penale care reglementează modul și condițiile executării pedepsei. În opinia noastră, proiectul este unul util și respectă interesul public, însă constatăm, totuși, unele norme cu un conținut ambiguu și discreționar care vor fi analizate în compartimentele raportului de expertiză anticorupție cu înaintarea recomandărilor în vederea eliminării caracterului coruptibil al acestora. În proiect sunt utilizate, de asemenea, sintagme precum „motive întemeiate”, „în cazuri excepționale”, „după necesitate”, „pot fi instalate”, „pot fi realizate”, „poate fi ascunsă”. În unele cazuri considerăm necesar evitarea utilizării sintagmelor de acest gen, deoarece în respectivele cazuri nu sunt proprii limbajului normativ, astfel fiind necesar redactarea prevederilor cu un astfel de conținut. În caz contrar, acestea vor institui norme contradictorii, care pot fi interpretate și aplicate într-un mod discreționar. În altă ordine de idei menționăm următoarele. Unele norme, deși sunt propuse prin prisma evaluării legislației comunitare, totuși, acestea nu sunt analizate în raport cu oportunitatea implementării la etapa actuală în țara noastră. Altfel spus, nu este efectuată o analiză ex-ante a implementării noilor prevederi în vederea stabilirii dacă acestea vor atinge scopul de conștientizare a societății civile de respectare a cadrului legal național sau vor avea un efect opus celui scontat de autor. Un exemplu ar servi norma propusă de modificare a Codului penal cu referire la acordarea dreptului condamnatului de a achita jumătate din amendă stabilită ca pedeapsă.

Se acceptă parțial. Proiectul a fost redactat prin prisma excluderii din unele norme a sintagmelor „poate” , „cazuri excepționale” etc.

Completarea articolului 64 cu alineatul (3¹) prin care condamnatului i se oferă dreptul achitării a 50% din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul stabilirii ei considerându-se că sancțiunea amenzii este executată integral, rezultă din practica existentă la executarea sancțiunilor contravenționale în formă de amendă, care atestă rezultate pozitive la executarea amenzii stabilite conform Codului Contravențional și va contribui la suplinirea mai rapidă a bugetului de stat.

<p>penală dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul fixării acesteia. Argumentele autorului precum că norma este înaintată în vederea ralierii la standardele europene le considerăm că nu dispun de acoperire justificativă. Astfel, se propune, de fapt, micșorarea sancțiunii penale în cazul multor infracțiuni (spre exemplu infracțiunile cuprinse în articolele 155, 156, 157, 159, 179 ș.a.) fără a ține cont dacă această limitare a cuantumului amenzii va spori conștiința persoanelor de a nu comite infracțiuni sau, din contra, va impulsiona comiterea infracțiunilor cunoscându-se din start sancțiunea survenită. În unele cazuri, amenda achitată în aceste condiții nu va fi obiectiv justificată în raport cu gravitatea faptei comise (a infracțiunii). În ceea ce ne privește, considerăm ca irelevante astfel de propuneri la etapa actuală, propuneri care au un caracter sporadic la moment și puțin eficient pentru viitor. Autorul urmează să fortifice conlucrarea cu alte instituții ale statului în vederea elaborării de politici care să dezvolte simțul responsabilității al cetățeanului vis-a-vis de comiterea infracțiunilor, politici educaționale și de prevenire a comiterii infracțiunilor. În concluzie, menționăm că modificarea doar a cuantumului amenzii, ca sancțiune penală, cu atât mai mult că este vorba de o diminuare semnificativă a acesteia, nu va duce la scăderea comiterii infracțiunilor, ci din contra, există riscul majorării acestora. Autorul urmează să reflecte foarte minuțios asupra acestei situații.</p>	
---	--

La compartimentul fundamentarea economico-financiară, evaluarea compatibilității cu standardele anticorupție, cerin'ele excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor, accesul limitat la informa'ie, lipsa transparen'ei, lipsa sau insuficien'a mecanismelor de control, responsabilitate și sanc'iuni necorespunzătoare Centrul Național Anticorupție, s/a expus fără obiecții și propuneri.